

Uchwała Nr SO–3/0954/105/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 17 kwietnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Łęka Opatowska za rok 2022 wraz z informacją o stanie mienia.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 1 lutego 2023 r. w składzie:

Przewodnicząca: Dorota Wierzbicka

Członkowie: Małgorzata Łuczak
Agnieszka Ząbczyńska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Łęka Opatowska sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz informacją o stanie mienia Jednostki

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Łęka Opatowska za 2022 r. oraz informacja o stanie mienia Jednostki przedłożone tut. Izbie w dniu 28 marca 2023 r. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 r. i jej zmianami, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łęka Opatowska i jej zmianami oraz ze sprawozdaniami budżetowymi o symbolu Rb sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2022 roku.

I.

Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisowo – tabelaryczną.

1. W części tabelarycznej zamieszczono zestawienia dotyczące m.in.:

- wykonania dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej tj. w szczególności uchwalonego budżetu na 2022 r. (w układzie plan, wykonanie, %),
- otrzymanych dotacji na zadania zlecone i własne, na podstawie porozumień oraz z innych źródeł (m.in. środki unijne, z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 i Funduszu Pomocy) oraz wydatków zrealizowanych z tych dochodów,
- stanu należności, zaległości i nadpłat,
- wykonania wydatków inwestycyjnych (w układzie plan, wydatki wykonane, zakres wykonanych prac),
- dotacji udzielonych z budżetu,
- wykonania wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

W części tabelarycznej sprawozdania w zakresie wykonania wydatków przy większości

rodzajów wydatków zamieszczone zostało uszczegółowienie poniesionych wydatków (kolumna „nazwa działu/rozdz./opis wydatku”).

Wykonanie dochodów i wydatków budżetu za 2022 rok przedstawiono w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej, czym wypełniono dyspozycje wynikające z art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W części opisowej przedstawiono wykaz uchwał Rady Gminy i zarządzeń Wójta zmieniających budżet w ciągu roku, przedstawiono plan po zmianach podstawowych wielkości budżetu: dochodów, wydatków, wyniku budżetu, przychodów oraz rozchodów. W sprawozdaniu zawarto informacje na temat skutków obniżenia górnych stawek podatkowych, udzielonych ulg i zwolnień osobom prawnym i fizycznym wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa.

Objaśnienia zawierają ogólną charakterystykę wykonanych dochodów i wydatków, przedstawiają wykonanie wydatków inwestycyjnych oraz przekazanych z budżetu dotacji, realizację dochodów oraz wydatków dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi. Sprawozdanie w tej części zawiera informacje o planowanych i wykonanych przychodach i rozchodach budżetu.

Wójt Gminy poinformował, że żadna jednostka budżetowa nie utworzyła i nie posiadała rachunku dochodów własnych.

Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz przedstawiono w nim zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych dokonane w ciągu roku, co wyczerpuje wymogi art. 269 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

W sprawozdaniu opisane zostały przyczyny odchyień w realizacji dochodów i niższego wykonania wydatków budżetowych.

3. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie za wyjątkiem rozbieżności wskazanych w pkt III.

II.

1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że:

- a) za rok 2022 na planowany deficyt w kwocie 7.084.558,46 zł, wykonana została nadwyżka w kwocie 2.226.437,97 zł;
- b) dochody wykonano w wysokości 44.254.321,59 zł, tj. 96,43 % planu, z tego:
 - dochody bieżące wykonane zostały w kwocie 43.740.531,29 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 513.790,30 zł;
- c) wydatki wykonane zostały w kwocie 42.027.883,62 zł tj. 79,33 % planu, z tego:
 - wydatki bieżące wykonano w kwocie 36.832.734,27 zł (86,27 %),
 - wydatki majątkowe w kwocie 5.195.149,35 zł (50,53 %);

- d) przychody budżetu wykonano w kwocie 9.688.021,45 zł tj. 118,59 % planu i są to przychody z tytułu:
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 8.617.420,17 zł,
 - niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.070.601,28 zł.
- e) rozchody budżetu wykonano w kwocie 1.053.564,00 zł tj. 97,14 % planu i są to spłaty kredytów i pożyczek.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb -NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022.

2. Na koniec roku 2022 wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy. Tym samym spełnione zostały wymogi art. 242 ust 2 ustawy o finansach publicznych.
3. Ze sprawozdania Wójta, co znajduje również potwierdzenie w sprawozdaniu Rb-Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń”, wynika, iż kwota długu wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 12.308.852,79 zł, co stanowi 27,81 % wykonanych dochodów. Kwota długu obejmuje zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek.
4. Kwota niewymagalnych zobowiązań na koniec 2022 roku wynosiła 1.563.506,66 zł. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych. Suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) nie przekracza kwot planowanych w budżecie. Na podstawie sprawozdania Rb-28S ustalono, iż nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych.
5. Ze sprawozdania Wójta, jak i ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów za 2022 rok wynika, iż należności wynoszą 4.180.432,12 zł, w tym zaległości stanowią kwotę 3.588.535,13 zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost zaległości o kwotę 943.600,38 zł. Wójt w sprawozdaniu, w części opisowej, podał informacje o podjętych działaniach celem ich wyegzekwowania.
6. W niżej wymienionej podziale klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą kar, odszkodowań oraz odsetek:

Dział	Rozdział	Paragraf	4-ta cyfra	Plan [zł]	Wykonanie [zł]
855	85501	458	0	700,00	184,68
855	85502	458	0	2.000,00	229,00
855	85516	460	0	73,44	73,44

W sprawozdaniu (str. 70) Wójt Gminy odniósł się do ww. wydatków.

7. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Dochody (zł)	Wydatki (zł)
--------------	--------------

Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	32.135,00	48.072,72	85153	10.000,00	7.324,45
75618 (§ 0480)	110.000,00	131.187,42	85154	173.211,63	120.860,92
Razem	142.135,00	179.260,14	Razem	183.211,63	128.185,37

Kwota planowanych w 2022 roku wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii uwzględnia niewykorzystane środki z uzyskanych dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pochodzące z lat ubiegłych w kwocie 41.076,63 zł.

W sprawozdaniu (str. 68-70) Wójt poinformował, że: „Pozostały niewykorzystane środki z opłaty alkoholowej za 2022 r. kwota 92.151,40 zł. (...). Plan wydatków na ww. zadania na 2023r. zostanie zwiększony o niewykorzystane środki z 2022r. w kwocie 92.151,40 zł przy najbliższej zmianie budżetu gminy”.

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 165, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
 - 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2
- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”.

Ponadto w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

8. Gmina we własnym zakresie realizowała zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami wykonane zostały w wysokościach odpowiednio:

- dochody w rozdz. 90002 – 1.242.567,94 zł na planowane 1.467.300,00 zł, w tym § 0490 1.232.886,60 zł,
- wydatki w rozdz. 90002 – 1.145.915,00 zł na planowane 1.467.300,00 zł, w tym § 4300 1.054.778,25 zł.

Różnica pomiędzy wykonanymi dochodami a wydatkami stanowi kwotę 96.652,94 zł. Wójt w sprawozdaniu poinformował (str. 92), że nadwyżka ta zostanie wprowadzona do budżetu gminy na 2023 rok na najbliższej sesji Rady Gminy.

Realizację zadań w zakresie utrzymania czystości i porządku w gminie opisana została w punkcie XVI sprawozdania. W części tej podano informację o zrealizowanych dochodach z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zrealizowanych wydatkach

poniesionych na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (str. 91 – 92) o treści:

„Za 2022r. zrealizowano wydatki na kwotę ogółem 1 145 915,00 zł. , w tym;

- a) - na wydatki związane z obsługą administracyjną - płace i pochodne od płac –obliczone dla trzech osób zajmujących się gospodarką odpadami komunalnymi, w tym jedna osoba 5/8 etatu, jedna osoba 2/8 etatu i jedna osoba 4/8 etatu - 89 719,89 zł.*
- b) - na wydatki administracyjne - zakup worków do segregacji śmieci, rękawice ochronne, książeczki wpłat - 1 416,86 zł.*
- c) - na wydatki związane z odbiorem, transportem, zagospodarowaniem odpadów w ZZO Olszowa, - 1 054 778,25 zł”.*

W sprawozdaniu nie zamieszczono innych objaśnień dot. poniesionych wydatków, w tym nie poinformowano, czy w gminie utworzono punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz czy ponoszono wydatki na jego utrzymanie, czy poniesiono wydatki na edukację ekologiczną. W opiniowanym sprawozdaniu nie podano również informacji, czy z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi finansowano fakultatywne wydatki na: wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami oraz na sfinansowanie kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, tj. wydatki o których mowa w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Stosownie do przepisu art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.). *„Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:*

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;*
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;*
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;*
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.”.*

Ponadto zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy należy ujmować informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2 – 2c ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, wraz z objaśnieniami.

III.

Inne uwagi:

- w części opisowej, str. 17, zawarto informację, że „*zaległości wymagalne są większe niż w analogicznym okresie ub. roku o kwotę 27.031,69 zł*”, podczas gdy wzrost zaległości w porównaniu do roku 2021 nastąpił o kwotę 943.600,38 zł. Wskazana w sprawozdaniu kwota 27.031,69 zł dotyczy wzrostu kwoty nadpłat w stosunku do poprzedniego roku,

- w tabeli prezentującej szczegółowe wykonanie wydatków ostatnią kolumnę zatytułowano „*Zaległości*”, mimo że zaprezentowano w niej zobowiązania w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej, jakie wystąpiły na koniec 2022 roku. W tej samej tabeli (str. 35) zobowiązanie w kwocie 111,73 zł wykazano w wierszu 75085 § 4700, a ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków wynika, że dotyczyło rozdz. 75085 § 4710,

- w części tabelarycznej, str. 43, w tabeli przedstawiającej wykonanie wydatków budżetowych w rozdziale 80101 wykazano wydatek planowany i wykonany w § 6060 w kwocie 55.000,00 zł (opis wydatku „*zakup pieca konwekcyjno – parowego dla przedszkola w Opatowie*”), mimo że w rozdziale 80101 paragraf 6060 nie występował, a zadanie to zaplanowano w rozdziale 80104,

- w części tabelarycznej sprawozdania (str. 75) w tabeli przedstawiającej wykonanie wydatków bieżących ze środków Funduszu Pomocy podano, że w roku 2022 zaplanowano i zrealizowano wydatki w kwocie 2.269,70 zł w dz. 700 rozdz. 70005 § 4350, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2022 rok wynika, że wydatki w tej kwocie wykonano w rozdziale 70095.

W tej samej tabeli wykazano planowane wydatki w dziale 754 rozdziale 75495 § 4210 w kwocie 5.601,47 zł (wykonanie 0,00 zł), podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S wynika, że wydatki te planowano w rozdziale 75495 w paragrafie 4350.

W tej samej tabeli (wydatki z Funduszu Pomocy) wykazano planowane i wykonane wydatki w kwocie 2.224,00 zł w dziale 801 rozdziale 80113 § 4300, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S wynika, że powyższe wydatki zaplanowano i wykonano w § 4370.

- w części opisowej sprawozdania, w punkcie VII. Zmiany w planach wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w ppkt. 2 poinformowano o zmianie w planie wydatków z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 m.in. w dziale 750, rozdziale 75023 paragrafie 6059 - kwota 89.900,00 zł w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa – grant Cyfrowa Gmina. Powyższy wydatek planowano faktycznie w paragrafie 6067,

- w części tabelarycznej, str. 95, w tabeli prezentującej stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich, dot. pozostałych wydatków majątkowych, kolumna 6 miała tytuł „*zrealizowane nakłady od 01.01.2022 do 30.06.2022r.*”, a kolumna 7 „*Łącznie zrealizowane nakłady do 30.06.2022r.*”

IV.

Wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok przedłożona została „Informacja o stanie mienia komunalnego gminy Łęka Opatowska”, którą opracowano z zachowaniem wymogów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

(-) Dorota Wierzbicka

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.